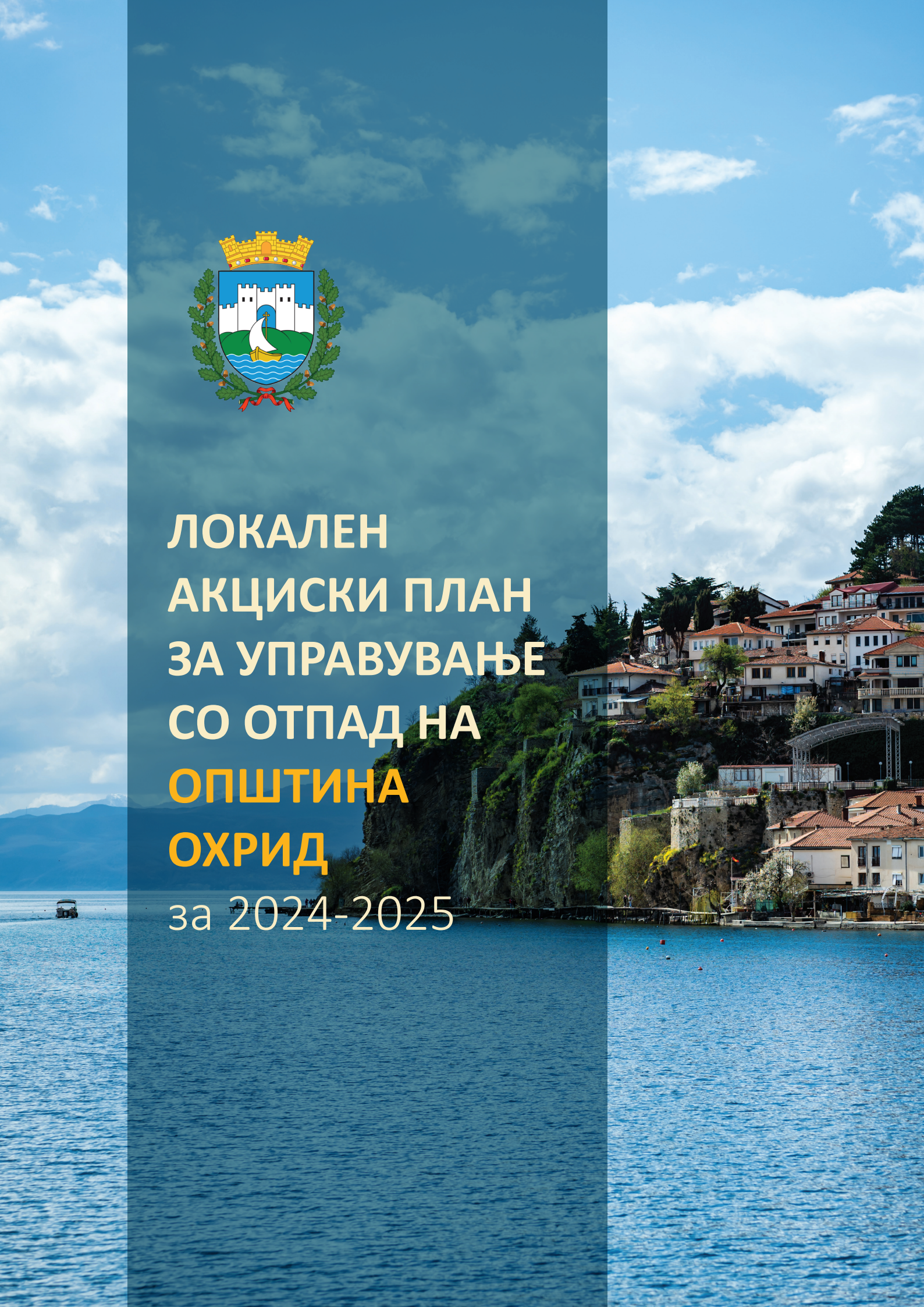

ЛОКАЛЕН
АКЦИСКИ ПЛАН
ЗА УПРАВУВАЊЕ
СО ОТПАД НА
ОПШТИНА
ОХРИД
за 2024-2025

**ЛОКАЛЕН АКЦИСКИ ПЛАН ЗА
УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД НА
ОПШТИНА ОХРИД
за 2024-2025**

Содржина

Предговор од градоначалникот	3
1. Вовед	4
2. Национална легислатива и обврски	5
3. Анализа на постоечка состојба	6
4. Акциски план за 2024-2025	8
5. Следење на реализација на ЛАП и известување	19
6. Вклученост на засегнатите страни и комуникациска стратегија	21
Изјава за транспарентност	22

Содржината на овој план е сопственост на Општина Охрид и резултат на повеќемесечен труд на членовите на работната група. Придонесот на САЛАР и на Шведската влада беше ограничен на обезбедување техничка помош и финансиска поддршка на процесот.

SALAR International
A part of the Swedish Association
of Local Authorities and Regions

 Sweden
Sverige

Предговор од градоначалникот

Охридскиот регион раполага со непроценливи природни богатства, а нашата одговорност и обврска како локална самоуправа е да ги сочуваме за идните генерации.

Во делот на заштита на животната средина, во континуитет сме ангажирани и посветено работиме на креирање на конкретни мерки и проекти кои ќе придонесат за почиста средина и зачувување на природните вредности.

Во оваа насока, од исклучителна важност е одржливото управување со отпадот.

Тоа значи адекватно управување со предизвиците кои ги носи зголемениот економски развој и потрошувачка. Системскиот и интегриран пристап за управување со отпад гради капацитети за негово вклучување во циркуларната економија, преку намалување на количините на создаден отпад на начин кој ќе помогне да се постигне целта на одржливиот развој.

Локалниот акциски план треба да помогне во реализација на Регионалните планови за отпад, преку развивање на универзалност на услугите преку недискриминација, одржливост на услугата, квалитет и ефикасност, транспарентност, економски прифатлива цена и целосно покривање на територијата на општината со услугата.

Неговата реализација ќе придонесе за подобрување и заштита на природните ресурси и квалитетот на живеење во општината, како заштитено природно и културно наследство што го прави Охрид посакувана туристичка дестинација.

Искрено верувам дека од овој акциски план ќе произлезат точни насоки и прецизни активности, кои ќе дадат добри резултати за заштита на животната средина и подобрување на еколошката средина за граѓаните.

Со Почит,
Кирил Пецаков

1 Вовед

На патот кон одржливо управување со отпадот, Република Северна Македонија веќе има преземено чекори кои постепено ги надминуваат постоечките проблеми за подобрување на системите за собирање и третман на отпадот и премин од линеарна во циркуларна економија. Новиот Закон за управување со отпадот¹, Планот за управување со отпад 2020-2030, воспоставувањето на регионалниот систем за управување со отпад, како и воспоставување на организации за проширена одговорност на производителите поставија солидна основа за воспоставување на ефективна оперативна рамка и подобрување на капацитетите и праксите на сите чинители во областа.

Следејќи ги насоките од регионалните планови Следејќи ги насоките од регионалните планови за управување со отпад, во рамките на проектот „Одржливо управување со отпадот на локално ниво“ спроведуван од SALAR International, а финансиран од шведската влада преку Сида, беше развиен Оперативен регионален план за управување со отпад (ОРПУО) за пелагонискиот и југозападниот регион. Изработен заедно со општините од двата плански региона, ОРПУО претставува практичен документ кој ги локализира националните приоритети и цели и овозможува оптимално искористување на општинските ресурси. Инклузивниот и транспарентен процес го засили сопствеништвото врз планот и им овозможи на сите чинители подобро да ја разберат важноста на одржливото управување со отпадот.

Важен дел од целиот процес е и склучениот договор за заем од 55 милиони евра со Европската банка за обнова и развој кој вклучува изградба на три регионални депонии, набавка на возила и опрема како и техничка помош за поддршка на регионалниот систем за управување со отпад. Заемот ќе обезбеди средства за нужното модернизирање на возниот парк на општинските комунални претпријатија и ќе ја нагласи клучната улога на (про)активното учество на општините во одржливото управување со отпадот.

Локалниот акциски план (ЛАП) за управување со отпад 2024-2025 на општина Охрид беше изработен со цел да се утврдат локалните политики за управување со отпадот, да се утврди опсегот на интервенциите и да се постават јасни цели со детални чекори за нивна реализација. Насоките во планот за намалување на создадениот отпад и подобрување на локалните практики за селекција, собирање и депонирање на отпадот се во согласност со меѓународните стандарди и добри практики за цврст отпад и директно водат кон намалување на влијанието врз животната средина. Регионалната перспектива и нагласокот на меѓуопштинската соработка беа меѓу приоритетите при изработката на ЛАП. Спојувањето на двата региона (пелагониски и југозападен) во еден регион за управување со отпад создава можност, но и обврска за блиска соработка помеѓу општините. Интегрирањето на инклузивните процеси и родовата перспектива во финалниот документ ќе придонесе кон зголемена родова еднаквост, подобар пристап на ранливите групи до услугите во секоја од општините и подобрување на квалитетот на живот на населението.

Планот беше изработен од работна група посебно формирана за оваа цел, во состав:

1. **Вера Рауник** – Проектен координатор
2. **Владимир Јованоски** – Виш соработник за регистрација и евиденција за управување со отпад
3. **Сузана Баткоска** – Овластен инспектор за животна средина
4. **Гордана Јаковческа** – Овластен комунален инспектор
5. **Оливера Попоска** – Надворешен член на ЈП Охридски Комуналец
6. **Магдалена Билбилоска** – Надворешен член на ЈП Охридски Комуналец
7. **Светлана Мишов** – Советник за финансиско планирање и анализа

1 Закон за управување со отпад (Службен Весник бр. 216/2021)

2 Национална легислатива и обврски

Развојот на законодавството и политиките од областа на животната средина се прилично динамични процеси и Република Северна Македонија постојано ги следи тековите и промените во еколошкото законодавство на ЕУ како правна база за изградба на еколошки стандарди во разни сектори на животната средина, вклучувајќи го и управувањето со отпадот. Во тој поглед, новиот **Закон за управување со отпад** ја транспонира европската директива за отпад (2008/98/EC) како и новата директива со измените од 2018 година (2018/851) со што се нагласува обврската на локалната самоуправа да управува со комуналниот отпад. Новиот закон јасно се повикува на начелата за заштита на животната средина, начелото на претпазливост и на начелото за универзалност на услугата за управување со отпадот и го допрецизира регионалниот систем за управување со отпадот како и улогите на националните и локалните актери. Со стимулација на мерки за намалување на количината на создаден отпад и одржливо управување со отпадот, Законот цели кон зачувување на ресурсите и спречување на негативните влијанија на отпадот врз животната средина.

Националната стратегија за управување со отпад 2008-2020 ја одразува политиката за управување со отпад и претставува основа за подготовка и спроведување на интегриран и финансиски одржлив систем. Стратегијата обезбедува насоки за активностите во областа на управувањето со отпадот со цел да се надмине неприфатливата состојба на животната средина во земјава која има негативно влијание врз водата, почвата и воздухот како и врз човековото здравје.

Надоврзувајќи се на основата поставена од Стратегијата, **Националниот план за управување со отпад 2020-2030** ја дефинира рамката за креирање и функционирање на интегриран систем за управување со отпад во согласност со хиерархијата за отпад и законодавството на ЕУ и да се постигне еколошки безбедна преработка и отстранување на отпадот во согласност со приликите во Република Северна Македонија. Одржливо функционирање на базичната инфраструктура за управување со комуналниот отпад (организациски и финансиски структури,

техничка инфраструктура и правна рамка) е основната цел на Планот.

Институционалната рамка за управување со отпад е јасно дефинирана. Министерството за животна средина и просторно планирање е институција која е одговорна за креирање на политиката за управување со отпад на национално ниво, додека политиката на локално ниво е одговорност на општините. Оперативните активности како што се собирање, селекција, транспорт и депонирање се организирани преку јавните комунални претпријатија. Колективните постапувачи се исто така дел од системот за управување со различни текови на отпад, како на пример отпад од пакување, отпад од електрична и електронска опрема, отпад од батерии и акумулатори и други текови отпад кои го помагаат управувањето преку воспоставување дополнителна мрежа за селекција и спроведуваат активности за подигнување на јавната свест.

Со цел обезбедување финансиски само-одржлив систем за управување со отпад, Законот за управување со отпад го наложува и промовира регионалниот пристап. **Регионалниот систем за управување со отпад** подразбира здружување на општините во пет региони, формирање на меѓуопштински одбори за управување со отпадот за секој регион и изградба на регионални депонии со кои ќе управува **Регионално комунално претпријатие**. Изготвувањето и следењето на реализацијата на **Регионалниот план за управување со отпад** е обврска на новоформираниите организациски единици за управување со отпад во Центрите за развој на планските региони.

Регионалното управување со отпад претставува современ, стратешки пристап во управувањето со отпадот и предуслов за систематско решавање на проблемите со отпадот. Интегрираното регионално управување со комуналниот цврст отпад подразбира постепено затворање на не-санитарните комунални и диви депонии откако новите регионални санитарни депонии ќе станат оперативни.

3 Анализа на постоечка состојба

Општината Охрид се наоѓа во југозападниот дел на Република Македонија и е лоцирана на североисточниот брег на Охридското Езеро на надморска височина од 695 м. Зафаќа површина од 384 км² со вкупно 28 населени места и население од 55.749 жители. Имено општина Охрид опфаќа 1,52% од вкупната површина на РС Македонија. Според податоците на ДЗС, по број на жители, општина Охрид е трета општина во ЈЗПР, после Струга и Кичево.

Табела 1: Вкупна количина на создаден и собран отпад по вид и години во тони и м³

ОПШТИНА ОХРИД						
ВКУПНА КОЛИЧИНА НА СОЗДАДЕН И СОБРАН ОТПАД ПО ВИД И ГОДИНА (ВО ТОНИ)						
	2020		2021		2022	
	Создаден	Собран	Создаден	Собран	Создаден	Собран
Хартија	43,8	43,8	29	29	100,6	100,6
Стакло						
Пластика						719
Органски отпад	302	302	369	369	284	284
Градежен отпад	833	1.441	574	1.424	662	1.460
Кабаст отпад	436	436	670	670	601	601
Останат комунален отпад	10.826,1	10.826,1	8,33	8,33	8.952,3	8.952,3
ВКУПНО	12.440,9	13.048,9	9.972	10.822	10.599,9	12.116,9
% на сортиран отпад						
% на собран отпад						
% на домаќинства покриени со услуга	99		99		99	
% на наплатен надомест	90		94		90	

Табела 2: Возила за управување со отпад во општина Охрид

ОПШТИНА ОХРИД					
ВОЗИЛА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД ВО ОПШТИНАТА					
Назив на возило	Модел	Тип	Година на производство	Капацитет (м³)	Вкупен број вакви возила
Isuzu	NPR 10 long 5.2 TD	голема потисна плоча	2015	25	1
Isuzu	NPR 8 3.0 TDI	голема потисна плоча	2015	10	2
FAP	1921 BK 36 AS	голема потисна плоча	1991	69	1
FAP	1921 BK/113338	голема потисна плоча	1991	39	1
Mercedes Benz	1213/36, AS13 M3	голема потисна плоча	1985	60	1
Daimler Benz	2222	голема потисна плоча	1988	22	1
Scania	P114LB 4x2 NA 340/55	голема потисна плоча	2000	70	1
FORD		голема потисна плоча	2018	85	1
MAN	FVL 26, 313	голема потисна плоча	2004	22	1
Scania		голема потисна плоча	2005	22	1
BMC	415	голема потисна плоча	2018	8	2
IMT	539	трактор	1991	/	2
Solis	75 DT	трактор	2023	/	1
Emro	443 kiper	тракторска приколка - кипер	1986	4	1
IMT	50 3/3 kiper	тракторска приколка - кипер	1974	4	1
Fermak		тракторска приколка - кипер	2019	4	1
Fermak		тракторска приколка - кипер	2023	5	1

4. Акциски план за 2024-2025

ОПШТИНА ОХРИД									
Приоритет 1		Обезбедување услуги (собирање и транспорт на отпад) на што е можно повеќе корисници							
Цел 1.2		Зголемен возен парк и број на канти/контејнери							
Акција 1.2.1 и 1.2.2 и 1.2.3		Идентификување на извори на финансирање и ефективно финансиско планирање, набавка на возила и канти/контејнери и обезбедување обука за вработените во ЈКП кои работат на терен							
Координација со:		САЛАР и МЖСПП							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
1.2.1.1	Следење на актуелни и идни повици за финансирање и подготовка на полугодишни извештаи	континуирано	1/2024 - 4/2025	Одделение за управување со отпад/ЈП Охридски Комуналец	/	/	Техничка поддршка - САЛАР	Не постои редовно следење на извори на финансирање Застарен возен парк и недоволен број на канти и контејнери	Изворите на финансирање редовно се следат и се подготвуваат полугодишни извештаи Обезбедена нова опрема (канти, контејнери и возила) и подобрена покриеност на услугите на територијата на општината
1.2.1.2	Набавка на возила и канти и контејнери за собирање и транспорт на комунален отпад	6 месеци	2/2024 - 3/2024	ЈП Охридски Комуналец	Дополнително ќе се одреди	Буџет на МЖСПП	МЖСПП		
1.2.1.3	Обезбедување обука за вработените во Комуналните претпријатија кои работат на терен	1 месец	3/2024	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	/	ЈП Охридски Комуналец, МЖСПП	Обука од Добавувачот на опремата		

Приоритет 2		Воведување на систем за селекција на отпад и собирање на посебни текови за отпад							
Цел 2.1		Идентификувани количини на посебни текови на отпад што се создаваат во општината							
Акција 2.1.1 и 2.1.2		Подготовка на листа за посебни текови на отпад и анализа за утврдување на специфични текови на отпад што се создаваат на територијата на општината							
Координација со:		Засегнати страни и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
2.1.1.1	Дефинирање на посебни текови на отпад во општината	2 месеци	1/2024	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	/	/	Консултација со колективни постапувачи	Постои листа која тековно се ажурира со податоци за посебни текови на отпад Не постои анализа во моментот	Подготвена листа за посебни текови со отпад со ажурирани податоци
2.1.1.2	Спроведување на сеопфатна анализа на приходите/расходите за управување со посебни текови на отпад и извештај со препораки	3 месеци	2/2024	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	50.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Експертска поддршка од САЛАР		Спроведена е сеопфатна анализа вклучувајќи и извештај
2.1.1.3	Ревидирање на постоечки локации за поставување на контејнери	1 месец	3/2024	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	/	/	/		Утврдени се локации за поставување на контејнери

Приоритет 2		Воведување на систем за селекција на отпад и собирање на посебни текови за отпад							
Цел 2.1		Идентификувани количини на посебни текови на отпад што се создаваат во општината							
Акција 2.2.1, 2.2.2 и 2.2.4		Анализа на пазарот на материјали и трошоци за селекција и рециклирање на отпад и подигнување на јавната свест							
Координација со:		САЛАР, Колективни постапувачи							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
2.2.1.1	Дефинирање на материјали за рециклирање и активности за селекција	6 месеци	1/2024 - 2/2024	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	/	/	Консултација со колективни постапувачи	Во моментот не постои систематска анализа на трошоците за селекција и рециклирање на отпад Ниско ниво на информираност на населението за придобивките од селекцијата на отпад	Подготвена анализа на пазарот на материјали и трошоци за селекција и рециклирање на отпад на отпад Дефинирана најмалку една можност/придобивка која специфично се однесува на жените при селекција и рециклирање на отпад Подигнување на степенот на информираност кај населението за придобивките од селекција на отпад Спроведена најмалку една активност специфично наменета за подигнување на степенот на информираност на ранливите групи
2.2.1.2	Спроведување на сеопфатна анализа на пазарот на материјали и трошоци за селекција и рециклирање на отпад според однапред утврдена методологија	2 месеца	2/2024	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	/	/	Експертска поддршка од САЛАР		
2.2.1.3	Изработка на извештај за можности за селекција и рециклирање на отпад и трошоци/придобивки	1 месец	2/2024	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	150.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сидра/САЛАР	Експертска поддршка од САЛАР		
2.2.1.4	Подигнување на јавна свест и мотивирање на населението за придобивките од селекција на отпад	18 месеци	3/2024 - 4/2025	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	200.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сидра/САЛАР	Експертска поддршка од САЛАР		

Приоритет 2		Воведување на систем за селекција на отпад и собирање на посебни текови за отпад							
Цел 2.3		Обезбедување капацитети и опрема за селекција на отпад							
Акција 2.3.6		Изградба на нови острови за селекција на отпад							
Координација со:		Колективни постапувачи							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
2.3.6.1	Дефинирање на потребен број на контејнери за рециклирање	1 месец	1/2024	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	/	/	Координација со колективни постапувачи	Не се дефинирани нови локации за селекција на отпад	Дефинирани се нови локации и поставени контејнери од овластени постапувачи
2.3.6.2	Дефинирање на локации за нови острови за селекција на отпад	1 месец	1/2024	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	/	/	Координација со колективни постапувачи		
2.3.6.3	Дефинирање на потребен број на нови машини за балирање на отпад	1 месец	3/2024	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	/	/	/		

Приоритет 3		Намалување на количините за органски отпад кои завршуваат на депонија							
Цел 3.1		Создавање пресретлива средина за селекција на органски отпад							
Акција 3.1.1, 3.1.2 и 3.1.4		Анализа на количини и модели на органски отпад, исплатливост и придобивки за селекција и третман на органски отпад и подигнување на јавната свест							
Координација со:		САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
3.1.1.1	Ангажман на експерт за изработка на анализата	1 месец	1/2024	Одделение за управување со отпад и ЈП Охридски Комуналец	/	/	Експертска поддршка од САЛАР	Не постои сеопфатна анализа за исплатливост Не постои база на податоци за органски отпад Ниско ниво на информираност на населението за селекција и третман на органски отпад	Спроведена сеопфатна анализа со препораки за исплатливост и придобивки од селекција на органски отпад
3.1.1.2	Спроведување на анализа за количини и модели на органски отпад	2 месеца	2/2024	Одделение за управување со отпад и ЈП Охридски Комуналец	/	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Експертска поддршка од САЛАР		Креирана база на податоци за органски отпад
3.1.1.3	Подготовка на извештај за количини и модели на органски отпад со препораки за исплатливост и придобивки од селекцијата	1 месец	2/2024	Одделение за управување со отпад и ЈП Охридски Комуналец	150.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Експертска поддршка од САЛАР		Подигнување на степенот на информираност кај населението од селекција и третман на органски отпад
3.1.1.4	Креирање на база на податоци за органски отпад	1 месец	3/2024	Одделение за управување со отпад и ЈП Охридски Комуналец	/	Поддршка од одделение за ИТ	Експерт за бази на податоци, веб девелопер		Спроведена најмалку една активност специфично наменета за подигнување на степенот на информираност на ранливите групи
3.1.1.5	Подигнување на јавна свест за селекција на органски отпад	18 месеци	3/2024 - 4/2025	Одделение за управување со отпад и ЈП Охридски Комуналец	200.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Експертска поддршка од САЛАР		

Приоритет 3		Намалување на количините за органски отпад кои завршуваат на депонија							
Цел 3.3		Воведување систем за селекција, собирање и транспортирање на органскиот отпад							
Акција 3.3.1, 3.3.2 и 3.3.3		Приближување до моделот на циркуларна економија							
Координација со:		Засегнати страни и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
3.3.1.1	Развивање на модел за собирање органски отпад	2 месеци	1/2024	ЈП Охридски Комуналец	/	/	Консултација со експерт за отпад	Органскиот отпад завршува на депонија Постои потреба од дополнителни контејнери, канти и возила за собирање органски отпад	Развиен модел за собирање на органски отпад
3.3.1.2	Дизајнирање на пилот проект за селекција на органски отпад	3 месеци	2/2024	Одделение за управување со отпад и ЈП Охридски Комуналец	/	/	Консултација со експерт за отпад		Дизајниран пилот проект за селекција на органски отпад
3.3.1.3	Обезбедување контејнери, канти и возила за собирање органски отпад	1 месец	3/2024	Одделение за управување со отпад и ЈП Охридски Комуналец	Дополнително ќе се одреди	МЖСПП	/		Набавени се дополнителни контејнери, канти и возила за собирање органски отпад
3.3.1.4	Воспоставување на соработка со инсталација за биогаз	1 месец	1/2025	Одделение за управување со отпад и ЈП Охридски Комуналец	/	/	/		Од органскиот отпад се добива биогаз

Приоритет 4		Изградба на депонија согласно стандардите на ЕУ							
Цел 4.1		Општините во двата региони се подготвени за РСУО							
Акција 4.1.2		Исполнување на потребните услови за изградба на претоварна станица							
Координација со:		САЛАР, општини од региони							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
4.1.2.1	Изготвување на урбанистичка планска документација	10 месеци	1/2024 - 4/2024	ЈП Охридски Комуналец, Општина Охрид	/	Буџет на МЖСПП	Правно лице со лиценца за изработување на урбанистички планови	Не се воспоставени услови за изградба на претоварна станица	Изготвена е урбанистичка планска документација
4.1.2.2	Донесување на одлука на совет	1 месец	4/2024	Совет на општина	/	/	/		Издадено е одобрение за градба
4.1.2.3	Одобрение за градба	2 месеци	1/2025 - 2/2025	Општина Охрид, Сектор за урбанизам	/	/	/		

Приоритет 4		Изградба на депонија согласно стандардите на ЕУ							
Цел 4.2		Основано регионално комунално претпријатие							
Акција 4.2.1, 4.2.2 и 4.2.3		Дефинирање на носителот на иницијативата, потпишување договор за меѓуопштинска соработка и избор на раководна структура							
Координација со:		САЛАР, општини од региони							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
4.2.1.1	Носење на иницијатива	1 месец	1/2024	Градоначалник	/	/	Правна поддршка	Регионално комунално претпријатие не е основано	Основано е регионалното комунално претпријатие и избрани се раководните структури
4.2.1.2	Донесување на одлука на совет	1 месец	2/2024	Совет на Општина	/	/	МЖСПП		
4.2.2.1	Потпишување на договор за меѓуопштинска соработка	1 месец	2/2024	Градоначалник	/	/	Правна поддршка		
4.2.3.1	Избор на раководни структури	1 месец	3/2024	Градоначалници од Пелагонски и Југозападен регион	/	/	/		

Приоритет 5		Затварање и санација на ѓубришта							
Цел 5.1		Изработени се општински планови за затворање и санација							
Акција 5.1.1		Мапирање на општински ѓубришта							
Координација со:		ЈП Охридски Комуналец, САЛАР, општини од региони							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
5.1.1.1	Собирање на податоци/мапирање на општински ѓубришта	1 месец	3/2024	ЈП Охридски Комуналец	/	/	/	Општинските ѓубришта не се ажурирани Не постои регионална база на податоци	Општинските ѓубришта редовно се ажурираат Креирана е регионална база на податоци за ѓубришта
5.1.1.2	Извештај за лоцирани општински ѓубришта	1 месец	4/2024	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	/	/	/		
5.1.1.3	Изработка на регионална база на мапирани ѓубришта	6 месеци	1/2025 - 2/2025	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	150.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Техничка поддршка - САЛАР		

Приоритет 5		Затварање и санација на ѓубришта							
Цел 5.1		Изработени се општински планови за затворање и санација							
Акција 5.1.2 и 5.1.3		Изработка на приоритетна листа на ѓубришта, проценка на трошоците за активностите и вклучување на активностите во општинскиот буџет							
Координација со:		ЈП Охридски Комуналец и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
5.1.2.1	Изработка на приоритетна листа на ѓубришта	2 месеци	4/2024	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	/	/	/	Не е изработена приоритетна листа на ѓубришта и проценка на трошоците за санација и затворање	Изработена е приоритетна листа на ѓубришта и направена е проценка на трошоците за санација и затворање
5.1.2.2	Идентификување потребни средства за санација и затварање на депониите	1 месец	4/2024	Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	/	/	Техничка поддршка од САЛАР		
5.1.2.3	Вклучување на идентификуваните средства во општинскиот Буџет	1 месец	4/2024	Сектор за комунални дејности, Одделение за управување со отпад, ЈП Охридски Комуналец	1.000.000,00	Буџет на Општина Охрид и ЈП Охридски Комуналец	/		

Приоритет 6		Обезбедување приход кој целосно ќе ги покрие трошоците за управување со отпад							
Цел 6.1		Спроведена е анализа за пропустите во надоместоците за отпад							
Акција 6.1.1		Идентификување на јазот помеѓу приходите и расходите на активностите за управување со отпад							
Координација со:		САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
6.1.1.1	Ангажирање на експерт за јавен финансиски менаџмент	2 месеца	1/2024	Одделение за управување со отпад	/	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Експертска поддршка - САЛАР	Не постои анализа за јазот меѓу приходите и расходите	Подготвен извештај со препораки за надминување на јазот помеѓу приходите и расходите
6.1.1.2	Спроведување на сеопфатна анализа на приходите/ расходите за управување со отпад и извештај	3 месеци	2/2024	Одделение за управување со отпад	200.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Експертска поддршка - САЛАР		

5 Следење на реализација на ЛАП и известување

Следењето, верификацијата на податоците и известувањето на овој ЛАП за одржливо управување со отпад ќе играат клучна улога во неговото ефикасно спроведување. Методите кои ќе бидат применети за следење на неговата реализација ќе имаат цел да го осигураат напредокот кон постигнување на целните индикатори за секоја од акциите на овој ЛАП.

За непрекинато следење на ЛАП е предвидено општинската работната група за управување со отпад да се среќава по потреба, но најмалку еднаш месечно. На таа средба ќе се координираат активностите и дискутира напредокот во реализацијата со осврт на сработеното и воочените потешкотии. За утврдување на степенот на реализација, ажурирање на активностите и анализа на сработеното, предвидена е евалуација на ЛАП кон крајот на првата година (2024). Ова ќе гарантира дека ЛАП ќе остане динамичен плански документ кој одговара на новоидентификуваните потреби и предизвици. Искуството стекнато во процесот како и научените лекции ќе бидат од непроценлива важност при изработката на новиот Регионален план за управување со отпад 2026-2031.

Континуираното известување и комуникација со сите актери вклучени во реализацијата на планот ќе овозможи навремени прилагодувања, на тој начин зголемувајќи ја приспособливоста и ефективната на ЛАП. Модалитети на меѓуопштинска соработка се веќе вклучени

во планот што ќе овозможи споделување на добрите практики и научените лекции со другите општини во регионот. Два ротирачки члена на управниот одбор на проектот „Одржливо управување со отпад на локално ниво“ доаѓаат од општините во пелагонискиот и југозападниот регион што ќе овозможи блиска комуникација со донаторската задница и засилена поддршка за реализација на активностите од планот.

Користењето на различни алатки како што се истражувања и теренски активности, заедно со верификацијата на податоците од општинската евиденција, извештаите и повратните информации од засегнатите страни и граѓаните, ќе ја гарантира веродостојноста на процесот на следење.

Посветеноста на општината кон континуирано следење и известување на овој ЛАП не само што ќе го зајакне неговиот кредибилитет, туку и ќе воспостави основа за донесување одлуки базирани на докази, промовирајќи го одржливото управување со отпадот во нашата општина.

Табелата подолу ги опишува очекуваните еколошки, социјални и економски влијанија на Локалниот акциски план (ЛАП), истовремено осигурувајќи дека неговата имплементација останува усогласена со принципите на одржливост, избегнувајќи негативни последици врз животната средина и социо-економските можности на жителите во општината

Бр.	Прашања	Да	Не	Забелешка
1	Дали ЛАП ќе има негативно влијание врз животната средина? Дали ова влијание е големо, без преседан и неповратно? Објаснете накратко		не	Спроведувањето на Планот нема да има негативно влијание врз животната средина. Сите активности наведени во планот имаат цел да го подобрат општиот квалитет на живот и животната средина во општината
2	Дали влијанието оди вон рамките на планот? Дали реализацијата на планот оди вон рамките на планирањето? Објаснете накратко		не	Реализацијата на планот не оди во рамките на планирањето
3	Дали планот вклучува промени или деградација на природните живеалишта? Објаснете накратко		не	Планот не вклучува промени, деградација или било какви нарушувања на природните живеалишта
4	Дали планот ќе го влоши квалитетот на водата во општината?		не	Активностите во планот нема негативно да влијаат рз квалитетот на водата во општината
5	Дали планот ќе го влоши квалитетот на почвата во општината?		не	Активностите во планот нема негативно да влијаат рз квалитетот на почвата во општината
6	Дали ЛАП има негативно социјално влијание? Дали ова влијание е големо, без преседан и неповратно? Објаснете накратко		не	Планот и неговата реализација нема да имаат негативно влијание на социјалните услови во општината
7	Дали планот има влијание врз материјални и/или културни ресурси кои што се значајни за локалната заедница? Објаснете накратко		не	Планот нема да има влијание ниту врз материјалните, ниту врз културните ресурси во општината
8	Доколку постојат повеќе етнички заедници во вашата општина, дали реализација на планот ќе има негативно влијание врз квалитетот на живот на некои од нив? Објаснете накратко		не	Целите, акциите и активностите во планот се формулирани на начин на кој подеднакво ги земаат предвид барањата и потребите на сите етнички заедници во општината
9	Дали планот ги зема предвид жените и младите девојки како посебна група граѓани и дали ќе има влијание врз квалитетот на нивниот живот? Објаснете накратко	да		Планот предвидува специфични активности кои се насочени кон подобрување на услугите наменети за жените и младите девојки
10	Дали планот ги зема предвид ранливите групи граѓани и дали ќе има влијание врз квалитетот на нивниот живот? Објаснете накратко	да		Планот предвидува специфични активности кои се насочени кон подобрување на услугите наменети ранливите категории граѓани
11	Дали планот вклучува губење на имот или средства за живот на жителите во општината? Објаснете накратко		не	Планот не вклучува губење на имот или средства за живот на жителите во општината
12	Дали планот ќе има негативно влијание врз економските можности и пристапот до пазарот на труд на жителите на општината? Објаснете накратко		не	Планот нема да има негативно влијание врз економските можности и пристапот до пазарот на труд на жителите на општината

6 Вклученост на засегнатите страни и комуникациска стратегија

Во мисијата да го подобриме управувањето со отпадот и да придонесеме кон поздрава животна средина во нашата општина, нашиот комуникациски пристап ќе се стреми кон активно вклучување на граѓаните и засегнатите страни, позиционирајќи ги како клучни актери во процесот на трансформација кон одржливи практики. Преку ефективна комуникација, ќе настојваме да негуваме заеднички идентитет на еколошки свесна општина, користејќи ги дигиталните комуникациски канали и другите средства за информирање кои ни стојат на располагање.

Нашата намера е активно да ги вклучиме граѓаните и засегнатите страни во заедничките напори на општината да ги имплементира активностите од ЛАП. Остварувањето на целите од планот бара поголема свесност, промени во односот на населението кон отпадот и трансформативни промени во начинот на кој комуналните претпријатија се справуваат со отпадот. Колективна посветеност кон одржливи практики за управување со отпад кај секој граѓанин во нашата заедница ќе се постигне преку програмата за кревање на јавната свест, едукативните програми и таргетираните кампањи за поддршка на одредени активности од ЛАП и програмите за јакнење на капацитетите на општините и комуналните претпријатија.

Активното вклучување на засегнатите страни во сферата на отпадот (кои што беа идентификувани на почетокот на процесот за изработка на ЛАП) ќе биде најважниот аспект на нашата комуникациска стратегија. Во нашите напори за почиста и поодржлива општина, ние ќе настојваме да ги вклучиме сите членови на заедницата, вклучувајќи ги бизнисите, невладините организации, медиумите, неформалниот сектор, како и јавните институции. ЛАП, неговото спроведување и сите негови промени ќе бидат отворено комуницирани и коментарите ќе бидат земени предвид. Комуникациските канали ги вклучуваат социјалните мрежи, веб страницата на општината, емаил, радио, телевизија и директна комуникација со општинската администрација. Нашиот пристап за вклучување на засегнатите страни ќе биде воден од принципите на отворена комуникација, инклузивност и заедничко одлучување.

Преку негувањето силни врски со засегнатите страни, имаме за цел да изградиме мрежа за поддршка која активно ќе придонесува кон исполнување на целите и приоритетите од акцискиот план за управување со отпад. Со заеднички напори, ќе настојваме да ја искористиме колективната мудрост и различните перспективи, на тој начин осигурувајќи дека нашите постапки се целосно усогласени со потребите и желбите на целата заедница. Реализацијата на планот зависи од сите нас.

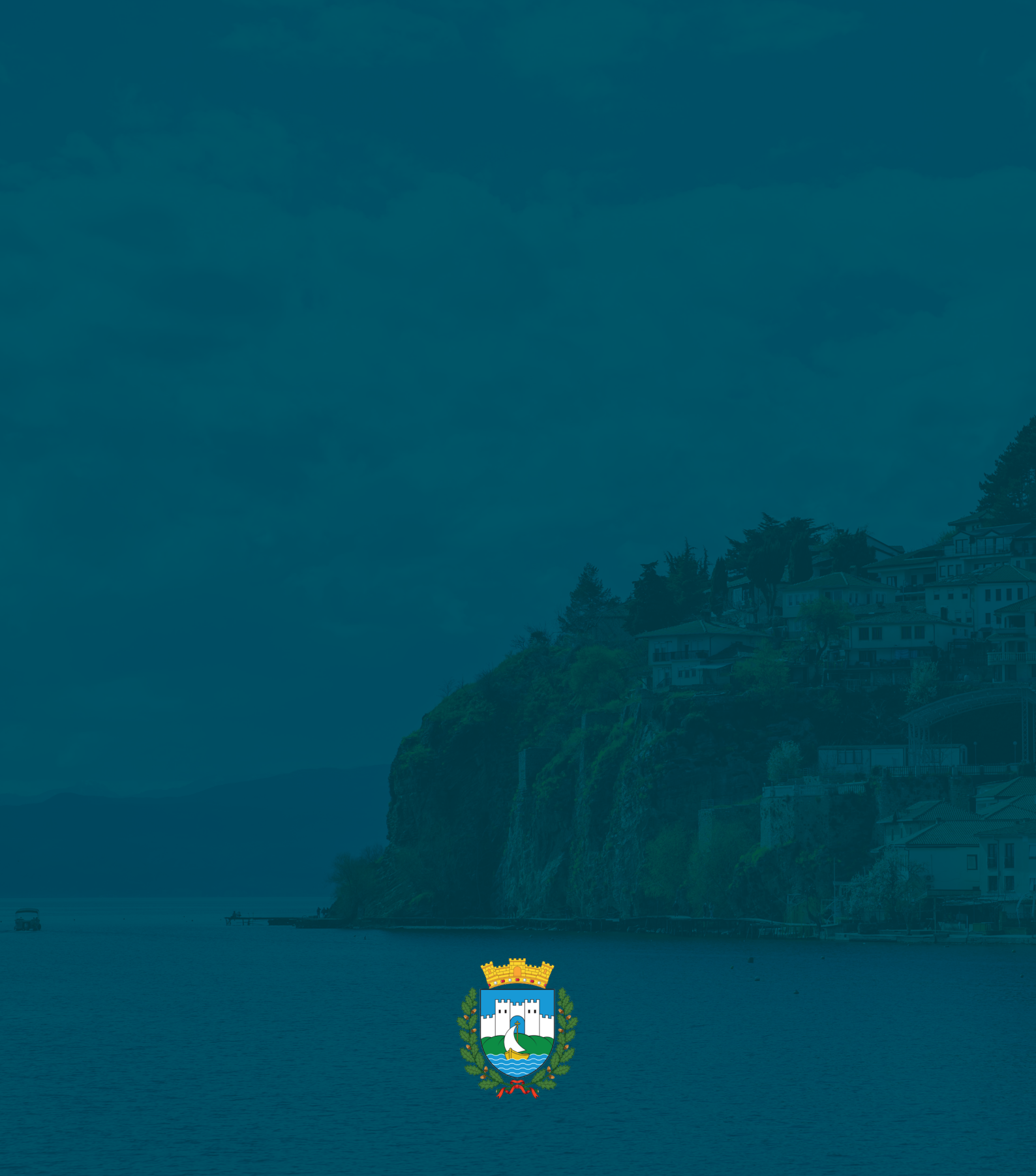
Изјава за транспарентност

Почитувајќи ги принципите на одговорно владеење, Општина Охрид ја препознава важноста на справување со ризиците од корупција за време на имплементацијата на овој акциски план. Тргувајќи од тоа, ние сме целосно посветени на спроведување соодветни антикорупциски мерки за да обезбедиме транспарентност и правичност во нашите активности за управување со отпад.

Оваа заложба е во согласност со нашата цел да промовираме одговорни практики, да ги заштитиме ресурсите, како и да промовираме пристап кој целосно ги заштитува интересите на заедницата при реализацијата на активностите од овој ЛАП за управување со отпад.

При реализацијата на овој акциски план, нашата цел е да бидеме постојано будни, да ги препознаеме појавите на нетранспарентни практики, и на тој начин да создадеме средина која дава приоритет на интегритетот и одговорното управување со отпадот на локално ниво.

SALAR International
A part of the Swedish Association
of Local Authorities and Regions

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor

Република Северна Македонија
Министерство за локална самоуправа

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Vetëqeverisjes Lokale

